

Helsingfors/Mariehamn 5.6.2014.

Nr 12/14

Hänvisning Justitieministeriets skrivelse
13.5.2014, nr 6/08/2014.

Ärende

Justitieministeriet har med hänvisning till 32 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland i skrivelse 13.5.2014 inbegärt Ålandsdelegationens utlåtande över ett förslag till en överenskommelseförordning om skötseln på Åland av vissa förvaltningsuppgifter som gäller gränsöverskridande hälso- och sjukvård. Social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstalten har inkommit med utlåtande över förslaget. Ålands landskapsregering har samtyckt till överenskommelseförordningen.

Överenskommelseförordningens bakgrund och innehåll

Lagtinget antog 17.3.2014 bl.a. en ny landskapslag om tillämpning på Åland av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (nedan landskapslagen), genom vilken rikets lag om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (FFS 1201/2013, nedan rikslagen) med vissa avvikelser gjordes tillämplig i landskapet till den del den reglerar ärenden som hör till landskapets behörighet. Ålandsdelegationen avgav utlåtande över landskapslagen 15.4.2014. I utlåtandet fann delegationen, liksom republikens president i beslut 9.5.2014, att hinder för ikraftträdande av landskapslagen inte förelåg. Landskapslagens 7 § föreskriver att en ansökan om tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten i enlighet med artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004 ska göras hos Ålands hälso- och sjukvård som fattar beslut om tillståndet, om inte uppgiften i en överenskommelseförordning har överförts på en riksmyndighet. Om Ålands hälso- och sjukvård har beviljat ett sådant tillstånd och patienten själv har betalt kostnaderna för hälso- och sjukvården ska Ålands hälso- och sjukvård ersätta kostnaderna till patienten i enlighet med 9 § 3 mom. i rikslagen för den vård som har getts enligt tillståndet. Enligt överenskommelseförordningens 2 § ankommer det på Folkpensionsanstalten att även för Ålands del pröva dessa ansökningar om tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten. Folkpensionsanstalten ska fatta sitt beslut utgående från ett bindande utlåtande som Ålands hälso- och sjukvård lämnar till Folkpensionsanstalten senast 21 dygn efter det att

Postadress:

Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon:

växel 018-635270

Telefax:

018-635268

Adress i Helsingfors:

Georgsgatan 9 A 4
00120 HELSINGFORS

ansökan mottagits. Om en person har beviljats ett sådant tillstånd och han själv betalt kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänsten, ankommer det på Folkpensionsanstalten att betala ersättning till personen i enlighet med 7 § 2 mom. i landskapslagen. Om personen har hemkommun i landskapet, ska Ålands hälso- och sjukvård enligt faktura återbetala till Folkpensionsanstalten det belopp som denna har utbetalat för den vård som tillståndet gäller.

Landskapslagens 9 § föreskriver att Ålands hälso- och sjukvård ska svara för den kommunikation och det informationsutbyte som hänför sig till den gränsöverskridande hälso- och sjukvården i enlighet med 24 § i rikslagen, om inte uppgiften i en överenskommelseförordning har överförts på en riksmyndighet. Enligt överenskommelseförordningens 3 § ska Folkpensionsanstalten även för landskapets del svara för detta informationsutbyte.

I landskapslagens 4 § anges att Ålands landskapsregering ska ersätta Folkpensionsanstalten för kostnaderna för skötseln av ovan beskrivna förvaltningsuppgifter på det sätt som landskapsregeringen och Folkpensionsanstalten överenskommer.

Lagstiftningsbehörigheten

Lagstiftningsbehörigheten i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar tillkommer landskapet enligt självstyrelselagens 18 § 1 punkt.

Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen tillkommer lagstiftningsbehörigheten gällande hälso- och sjukvården landskapet med de undantag som stadgas i lagens 27 § 24, 29 och 30 punkter. Riket har med stöd av 29 § 1 mom. 3 punkten i nämnda lag lagstiftningsbehörighet i fråga om socialförsäkring, i vilken sjukförsäkringen ingår.

Den offentliga hälso- och sjukvården i landskapet tillhandahålls enligt 2 § i landskapslagen om hälso- och sjukvård (ÅFS 114/2011) av myndigheten Ålands hälso- och sjukvård, som är underställd landskapsregeringen. Landskapsregeringen handhar den allmänna styrningen och övervakningen av Ålands hälso- och sjukvård. Genom föreliggande överenskommelseförordning överförs endast sådana i landskapslagen avsedda uppgifter som ankommer på Ålands hälso- och sjukvård, och vilka är att hänföra till landskapets behörighet.

Enligt Ålandsdelegationens uppfattning ingår i landskapets behörighet gällande hälso- och sjukvården även att svara för den kommunikation och det informationsutbyte som hänför sig till den gränsöverskridande hälso- och sjukvården.

Finansieringen

Såsom ovan beskrivs innehåller förordningsutkastets 2 § 2 mom. bestämmelser om landskapets kostnadsansvar för vissa utbetalda belopp, medan 4 § reglerar ersättningarna för de överförda förvaltningsuppgifterna. Kostnadsansvaret kan regleras på föreslaget sätt.

Ålandsdelegationens slutsats

Genom överenskommelseförordningen överförs uppgifter som är att hänföra till landskapets behörighet till enligt rikslagstiftningen behörig riksmyndighet. Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Pellonpää jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare